

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

ZAKON
O GRADU ZAVIDOVIĆI

Sarajevo, novembar 2021. godine
PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Kako se radi o Zakonu koji nije složen i obiman predlažemo da se isti u skladu s članom 172. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07, 2/08 i 26/20) i članom 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03, 21/09 i 24/20), razmatra po **skraćenom postupku**.

ZAKON O GRADU ZAVIDOVIĆI

Član 1. (Predmet Zakona)

U skladu s uvjetima iz člana 5. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09) ovim zakonom uspostavlja se Grad Zavidovići, određuje njegov teritorij, propisuje svojstvo, organi, način izbora gradskog vijeća i gradonačelnika, uređuje donošenje privremene statutarne odluke, donošenje statuta, raspisivanje izbora i druga pitanja od značaja za primjenu ovog zakona.

Član 2. (Teritorij)

Teritorij Grada Zavidovići čine sva naseljena mjesta, koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Općine Zavidovići na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 3. (Svojstvo)

Grad Zavidovići je jedinica lokalne samouprave i ima svojstvo pravne osobe.

Član 4. (Samoupravni organi)

- (1) Samoupravni organi Grada Zavidovići su Gradsko vijeće i gradonačelnik.
- (2) Samoupravni organi Grada Zavidovići poslove iz svoje nadležnosti vrše u skladu s ustavom, zakonom i Statutom Grada.
- (3) Mandat vijećnika Gradskog vijeća i gradonačelnika je četiri godine.

Član 5. (Gradsko vijeće)

- (1) Organ odlučivanja Grada Zavidovići je Gradsko vijeće.
- (2) Broj članova Gradskog vijeća određuje se Statutom Grada u skladu sa zakonom.

- (3) Gradsko vijeće Grada Zavidovići bira se demokratskim putem na neposrednim i tajnim izborima na području cijelog grada.

Član 6. (Gradonačelnik)

- (1) Izvršni organ Grada Zavidovići je gradonačelnik.
- (2) Gradonačelnik Grada Zavidovići bira se u skladu sa Zakonom o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/08).

Član 7. (Statut)

- (1) Grad Zavidovići ima Statut.
- (2) Statutom Grada Zavidovići propisuje se i uređuje samoupravni djelokrug Grada, njegova obilježja, sjedište, javna priznanja, organizacija, ovlaštenja i način rada njegovih organa, međusobni odnosi Gradskog vijeća i gradonačelnika, oblici neposrednog odlučivanja građana, saradnja s drugim jedinicama lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za Grad.
- (3) Statut Grada Zavidovići mora biti u skladu s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Zeničko – dobojskog kantona i federalnim i kantonalnim zakonodavstvom.
- (4) Statut Grada Zavidovići priprema i usvaja Gradsko vijeće dvotrećinskom većinom vijećnika Gradskog vijeća.

Član 8. (Pravno sljedništvo)

- (1) Grad Zavidovići je pravni sljednik Općine Zavidovići i ima zakonom određene nadležnosti grada i preuzima nadležnosti, prava, obaveze i imovinu općine čiji je pravni sljednik.
- (2) Vijećnici Općinskog vijeća Zavidovići i načelnik Općine Zavidovići, izabrani na Općinskim izborima održanim 15. novembra 2020. godine, stupanjem na snagu ovog zakona, nastavljaju s radom kao vijećnici Gradskog vijeća i Gradonačelnik Grada Zavidovići.
- (3) Općinski organi uprave i upravne organizacije, stručne i druge službe i drugi općinski organi, stupanjem na snagu ovog zakona nastavljaju s radom kao organi i službe Grada Zavidovići.

- (4) Javna preduzeća i javne ustanove, čiji je osnivač Općina, nastavljaju s radom kao javna preduzeća i ustanove Grada Zavidovići.

Član 9.
(Privremena statutarna odluka)

Vijećnici izabrani na Općinskim izborima za Općinu Zavidovići održanim 2020. godine donijet će Privremenu statutarnu odluku Grada Zavidovići u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, koja će važiti do donošenja Statuta Grada.

Član 10.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O GRADU ZAVIDOVIĆI

I. - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je sadržan u odredbi člana IV. A. 5. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine gdje je propisano da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donosi zakone o obavljanju dužnosti u federalnoj vlasti i u odredbi člana 5. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09) gdje je propisano da se grad, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom, na osnovu sporazuma o udruživanju dviju ili više općina odnosno odluke Općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije iz stava 1. ovog člana, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom centru kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika. Također, stavom 3. istog člana je propisano da grad u smislu ovog zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uvjeta iz stava 2. ovog zakona. Budući da je Općinsko vijeće Općine Zavidovići usvojilo Odluku o proglašenju Grada Zavidovići broj 01-05-3088/18-AP-12 od 28.12.2018. godine, to su bili ispunjeni svi uvjeti za izradu ovog zakona.

Napominjemo da je članom VI. A.1. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koji je dodan Amandmanom XVI. na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 13/97) utvrđeno:

„VII GRADSKE VLASTI

Član 1.

Za područje dviju ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa federalnim zakonom.“

Iz navedenog člana Ustava Federacije Bosne i Hercegovine vidljivo je da je Ustav izrazom „formira se“ propisao obavezu formiranja grada za područja dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana i predstavlja imperativnu normu, s tim da je ustavotvorac dalje propisao da se grad formira u skladu s federalnim zakonom.

Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09), propisano je u članu 5. sljedeće:

„Član 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Grad se, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom na osnovu sporazuma o udruživanju dviju ili više općina, odnosno odluke Općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije iz stava 1. ovog člana, a koja ima najmanje 30.000

stanovnika, odnosno u čijem gradskom centru kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika.

Grad u smislu ovog zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uslova iz stava 2. ovog člana.

Izuzetno od uslova iz st. 1. i 2. ovog člana, gradom se može proglasiti općina od posebnog historijskog i kulturnog značaja.“

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona slijedi zaključak da Ustav propisuje imperativnu normu za formiranje grada u određenim situacijama, ali ne zabranjuje formiranje grada u bilo kojoj situaciji, nego je to ostavljeno zakonodavcu da uredi federalnim zakonom.

Zakonodavac je, polazeći od tog ustavnog ovlaštenja Zakonom o principima lokalne samouprave predvidio mogućnost formiranja grada i na području jedne općine, na osnovu odluke općinskog vijeća uz ispunjavanje određenih uvjeta (da je općina urbana infrastrukturna cjelina povezana svakodnevnim potrebama građana) i da ima najmanje 30.000 stanovnika od čega u gradskom centru živi 10.000 stanovnika.

Općina Zavidovići prema popisu stanovništva iz 2013. godine ima 35.988 stanovnika s tim da u samom gradskom središtu živi između 13.000 i 13.500 stanovnika, te se time ispunjavaju uvjeti iz člana 5. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, da se Općina Zavidovići proglasi gradom.

II. - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Općina Zavidovići predstavlja urbanu cjelinu koja je infrastrukturno povezana svakodnevnim potrebama stanovništva i prostire se na površini od 555,69 km², kao druga općina po površini Zeničko – dobojskog kantona. Na teritoriju općine nalazi se 47 naseljenih mjesta organizovanih u 21 mjesnu zajednicu. Naselje pod imenom Zavidovići prvi put se spominje u osmanskome popisnom defteru 1565. godine i veže se za širi prostor današnjeg grada Zavidovići.

U osmanskome periodu su izgrađeni manastiri Udrim u Gostoviću i manastir Vozućica u Kalaišima (Vozuća) u XVI ili početkom XVII vijeka, a inače u tom periodu, sa pomicanjem granice osmanskog carstva prema sjeveru, počinje brži i kontinuirani razvoj naselja na ovom području, a do tada poznate gradine gube na značaju.

Razvoj Zavidovića dovodi do zahtjeva za formiranje općine 1902. godine koji je konačno riješen uspostavom općine Zavidovići 1911. godine.

Razlog za donošenje proizilazi iz činjenice da Općina Zavidovići svojim statusom industrijskog grada koji se uvijek naslanjao na vlastite snage i potencijale usmjerene ka evropskom putu, kao i prisutni trendovi koji ukazuju na potrebu promjene statusa u grad kao jedinicu lokalne samouprave sa jačim društvenim i političkim utjecajem.

III. - OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Odredbom člana 1. propisan je predmet Zakona.

Odredbom člana 2. propisano je da se Grad Zavidovići sastoji od naseljenih mjesta koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Općine Zavidovići na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbama čl. 3., 4. i 5. propisano je da je Grad Zavidovići jedinica lokalne samouprave i ima svojstvo pravne osobe, da su samoupravni organi Grada Zavidovići Gradsko vijeće i gradonačelnik i propisan njihov izbor i druga pitanja.

Odredbom člana 6. propisano je da Grad ima Statut, te ostala pitanja koja se rješavaju statutom.

Odredbom člana 7. propisano je da je Grad Zavidovići pravni sljednik Općine Zavidovići.

Odredbama čl. 8. se regulira pravno sljedništvo Grada Zavidovići u odnosu na Općinu Zavidovići. Ova odredba je neophodna kako bi se osigurao kontinuitet izvršavanja nadležnosti vijeća, načelnika i organa uprave.

Odredbom člana 9. propisano je da će općinski vijećnici Općine Zavidovići izabrani na Općinskim izborima za Općinu Zavidovići održanim 2020. godine donijeti Privremenu statutarnu odluku Grada Zavidovići u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, koja će važiti do donošenja Statuta Grada.

IV. – USKLAĐENOST S PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

U pogledu obaveze usklađivanja predmetnog zakona s pravnom stečevinom Evropske unije, ističemo da je izvršena analiza primarnih i sekundarnih izvora Evropske unije, te je utvrđeno da ne postoje mjerodavne odredbe s kojima bi se vršilo usklađivanje.

V. - SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati sredstva iz Budžeta Federacije BiH.